

Gothár Tamás

A ZÖLDSÉGES

a monostor egyik csomópontján
a piactól nem messze egy áruház
kiszögellése mellé húzza fel nyár
elején a kék-fehér nájlonsátrát
már második éve minden árcímkén
ugyanannak a falunak a neve –
görög- meg sárgadinnyét árul
vinetét paprikát paradicsomot
pityókat hagymát gogost tököt

(amikor együtt éltünk a negyedben, gyakran figyeltem a környékbeli varjakat. a lakás már nem közös, a környék még az. néztük együtt is, ahogy fölszállnak egy-egy dióval, hogy aztán odavágják az aszfalthoz, vagy csak otthagyják az úton, és várnak a forgalomra. akkoriban, ha nem ment, folyton a varjakról beszéltem. apámnak magyaráztam, hogy a sarkvidéken rókák hangját utánozzák, ha nem tudják felhasítani a rénszarvasdögök bőrét. neked azt magyaráztam, hogy tudnak blöffölni, amikor a társaik elől rejténeek el dolgokat. amikor b-nél aludtam a kanapén, nem sokkal a szétköltözés után, rólad beszéltem, és megint csak a varjakra terelődött a szó. meséltem róluk, hogy azt hallottam, helyszínelnek, nem gyászolnak, amikor körbeállják a halott társukat. erre ő is róluk mesélt, hogy a blokkjánál egy férfi, indulatában agyondobott egyet, és évek múltán is körbeállják, fenyegetően kárognak, ahányszor kilép a lépcsőházból. meg hogy egy másik negyedben két férfi lehúzódtott mellette útbaigazítást kérni, és majdnem berakták a csomagtartóba. a féknyomokat még sok évig látta.)

a zöldséges nyárra kiköltözik
a sátrába az árut álmában őrzi
ébren szórakozott napbarnított
arcán borosta ős haja foltokban
karja szőrtelen ujjain vastag elhalt bőr

nem kínálgatja az árut jó a forgalma
 délben amikor nincs mozgás a kánikula miatt
 kiül a napra és egész vekniket morzsol el
 a galamboknak – a sátor fölött fészkelnek
 a bevásárló központ oldalában –
 ilyenkor ha feláll bűgva örvénylik körbe

(amikor nagyanyám először látta a tengert, távolról egy kamionból, azt gondolta, hatalmas szántóföld, ekével felásva, a hullámszög pedig érzelmi csalódás, a hőség miatt. nagyapám nevetett mellette a volánánál, majd megmutatta neki a kikötőt és a partot. a legtöbb történetben, amit nagyapámról hallok, van kamion. hol elment vele, hol hazatért, hol magával vitte a szeretteit, hol otthon hagyta őket. miután végleg elvették a könyvét, újra elutazott. anyám azt mesélte, hogy rengetegen szerették, hogy a kamionosok konvojban haladtak el a temető előtt, és dudáltak a tiszteletére, miközben az asszonyok siratták. hogy a szülőfalujából mindig elvagyódott, ahogy én is ritkán kíváncsi vagyok a szülővárosomba, de hogy fia volt más asszonytól iasi-ban is, csak később derült ki. nagyanyám későbbi férje, nagyapám, aki engem már szeretett, de azelőtt veréssel nevelt, azóta halálra itta magát. nagyanyám most készül másodszorra megnézni a tengert, nem sokkal azután, hogy anyámékkal meghiúsult köztünk a kommunikáció. amikor elváltunk, arra kért, ne írjak többé róla verset. gyerekkoromban ilyen feszültségben fűzetben próbáltunk dűlőre jutni, írásban. ha mégis aggódott, átkutatta a dolgaimat, elolvasta a naplóimat, és kétségbeesetten szidott, amikor megtudta, hogy füvezek.)

*a régi lakásunktól a megálló felé
 útba esett a zöldséges sátra
 már hetek óta ketten voltak a ponyva alatt
 a zöldséges öreg meg egy fiatal varjú
 a madár nem tágitott
 az öreg kezére szállt
 amikor adta a visszajárót
 néha a fején vagy a vállán
 néha a dinnyéken pihent
 a vásárlók valamiért*

*figyelmen kívül hagyták
ő pedig a morzsák fölött
mohón örvénylő galambokat
az öreg külön etette
„ott ütötte el a kocsi
és idehoztam” mondta
„és nem tud repülni”
kérdeztem én
„már tud” mondta
majd hazamentem
és elmeséltem neked
az új varjús történetet*

*Vama Veche III., 2020
(65 x 80 cm, kollázs, farost)*